

ROMÂNIA
JUDEȚUL ALBA
MUNICIPIUL ALBA IULIA
PRIMAR
NR. 5100/19.01.2026

REFERAT DE APROBARE

la proiectul de hotărâre privind respingerea plângerii prealabile formulată de domnul Draschan Andrei Ioan referitoare la revocarea Hotărârii nr. 403/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026 adoptată de Consiliul local al municipiului Alba Iulia

Prin proiectul de hotărâre supus spre dezbatere și adoptare Consiliului local al municipiului Alba Iulia, propun respingerea plângerii prealabile formulată de domnul Draschan Andrei Ioan referitoare la revocarea Hotărârii nr. 403/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026 adoptată de Consiliul local al municipiului Alba Iulia

Consiliul local al municipiului Alba Iulia a adoptat Hotărârea nr. 403/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026.

Împotriva hotărârii ante – menționate domnul Draschan Andrei Ioan, cu domiciliul în Alba Iulia, str. Camil Baltazar, nr. 2, jud. Alba, a formulat plângere prealabilă prin care solicită revocarea acestui act administrativ.

În esență, prin plângerea prealabilă înregistrată la Municipiul Alba Iulia cu nr. 738/09.01.2025 domnul Draschan Andrei Ioan invederează Consiliului local al municipiului Alba Iulia că prin HCL nr. 403/2025 s-a născut cadrul impunerii unor taxe și impozite majorate ca urmare a aplicării noilor valori impozabile și cote introduse prin Legea nr. 239/2025 modificată prin OUG nr. 78/2025. Se susține că această creștere îi destabilizează grav bugetul familiei, afectând dreptul la un trai decent.

Totodată se invocă excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 78/2025 în sensul că acest act normativ încalcă art. 115 alin. (6) din Constituție. Astfel, se susține că ordonanțele de urgență nu pot afecta îndatoririle fundamentale prevăzute de constituție inclusiv obligația de a plăti impozite și taxe – art. 56 alin. (1). Creșterea masivă și obligatorie modifică substanțial nivelul acestei îndatoriri. Se apreciază că „nu există urgență extraordinară (art. 115 alin. (4)); majorarea era cunoscută din Legea nr. 239/2025 (adoptată de Parlament), iar OUG-ul doar forțează aplicarea rapidă sub amenințare financiară, fără situație obiectivă imprevizibilă.

De asemenea, petentul consideră că se încalcă principiul predictibilității și securității juridice (art. 1 alin. 5 din Constituția României), precum și principiul proporționalității

invocându-se în acest sens art. 53 din Constituție și jurisprudența Curții Constituționale a României.

Se mai susține că HCL nr. 403/2025, având în vedere conținutul și impactul pe care îl are față de situația patrimonială a tuturor cetățenilor din municipiul Alba Iulia, trebuia supus procedurii de transparență decizională, deoarece este un act administrativ normativ, „aspect care nu s-a întâmplat în cazul hotărârii mai sus menționate”. Totodată, se consideră că HCL nr. 403/2025 a fost adoptată fără a se face, în prealabil, o analiză de suportabilitate și de impact asupra cetățenilor.

În subsidiar, se solicită revocarea în parte a HCL nr. 403/2025 în sensul de a ajusta taxele și impozitele locale cu indicele de inflație corespunzător anului 2025.

Susținerile domnului Draschan Andrei Ioan sunt neîntemeiate.

Hotărârea nr. 403/2025 a fost adoptată cu respectarea legislației în vigoare și aplicabilă de la 1 ianuarie 2026

Impozitele și taxele locale pe anul 2026 sunt actualizate conform modificărilor legislative intervenite și aplicabile de la data de 1 ianuarie 2026. În acest sens, modificări semnificative au fost introduse prin Legea nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Parte I, nr. 1160/15.12.2025. De asemenea, au fost avute în vedere și modificările survenite prin OUG nr. 78/2025 privind modificarea Legii nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1172/17.12.2025 precum și prin OUG nr. 89/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Practic, prin plângerea prealabilă petentul critică tocmai faptul că actul administrativ a fost adoptat cu respectarea legislației în vigoare.

Stabilirea cotelor și valorilor impozabile s-a realizat cu respectarea limitelor minime și maxime prevăzute de Codul fiscal așa cum a fost modificat prin Legea nr. 239/2025. În ceea ce privește Legea nr. 239/2025 trebuie remarcat faptul că prin Decizia nr. 739/10 decembrie 2025 Curtea Constituțională a respins obiecția de constituționalitate formulată de un număr de 28 de senatori aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor și a constatat în mod expres că această lege este constituțională în raport cu criticile formulate.

OUG nr. 78/2025 nu stabilește în mod expres cuantumul impozitelor și a taxelor locale și nu obligă consiliile locale să aprobe niveluri maxime, ci reglementează cadrul procedural și de corelare fiscal – bugetară în contextul asigurării echilibrului bugetar.

Referitor la excepția de neconstituționalitate a OUG nr. 78/2025 invocată de domnul Draschan Andrei Ioan în plângerea prealabilă precizez faptul că aceasta nu poate face obiectul procedurii administrative. Consiliul local al municipiului Alba Iulia nu are competență materială de a se pronunța cu privire la asemenea excepție.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională din România, independentă față de orice altă autoritate publică. Potrivit art. 146 lit. d) din Constituția României, republicată, Curtea Constituțională „hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și

direct de Avocatul Poporului”.

Având în vedere temeiurile de drept mai sus invocate este evident faptul că în procedura plângerii prealabile autoritatea deliberativă a autorității publice locale nu are îndrituirea de a stabili dacă un act normativ este sau nu constituțional.

Mai mult, Consiliul local al muicipiului Alba Iulia are obligația de a aplica legislația în vigoare, în caz contrar actul administrativ pe care îl adoptă ar fi nelegal. Relevante în acest sens sunt dispozițiile art. 6 alin. (1) din Codul civil potrivit cărora „Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare”.

Din aceleași motive consiliile locale nu au dreptul de a refuza aplicarea unei ordonanțe de urgență adoptată de Guvernul României pe considerentul subiectiv că nu respectă principiul predictibilității și securității juridice.

Securitatea juridică nu este încălcată atâta timp cât contextul economic justifică adoptarea rapidă a unui act normativ. Perioadele scurte de implemantare nu încalcă așteptarea legitimă, atâta timp cât legea este clară și previzibilă în consecințele sale, respectând astfel statul de drept. Implementarea regulilor fiscale noi nu încalcă predictibilitatea în cazuri de urgență bugetară, cum este deficitul excesiv, procedura accelerată de adoptare fiind constituțională dacă normele sunt corelate cu actele normative existente.

De altfel, inclusiv în jurisprudența Curții Constituționale se reține că intervenția legislativă în sensul creșterii vaorilor impozabile și taxelor prevăzute de Codul fiscal vizează opțiunea legiuitorului , impozitarea și taxarea fiind în marja sa de apreciere.

Instanța de contencios constituțional a reținut în jurisprudența sa că dreptul statului de a încasa taxe și impozite, rezultat implicit din dispozițiile art. 56 alin. (1) din Constituție, care consacră obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor, este unul dintre drepturile care țin de esența statului, asigurându-i existența și funcționalitatea. Fiind în strânsă legătură cu ființa statului, fără exercitarea acestui drept statul nu își poate îndeplini funcțiile și obligațiile asumate constituțional față de cetățenii săi. Cu alte cuvinte, prelevarea de taxe și impozite reprezintă un element esențial al suveranității statului , constituind premisa îndeplinirii rolului său fundamental: organizarea societății și satisfacerea interesului public, general, prin suportarea acelor costuri și cheltuieli care excedează intereselor individuale.

Legitimitatea sistemului fiscal național este întemeiată pe trei principii constituționale: principiul contributivității, prevăzut de art. 56 alin. (1) din Constituție, care presupune obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice, principiul legalității, consacrat de art. 139 alin. (1), care implică obligația statului de a stabili impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat numai prin lege și principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, prevăzut de art. 56 alin. (2).

Acest din urmă principiu este transpus în Codul fiscal care, la art. 3 lit. a) și c), consacră, printre principiile fiscalității și ale dreptului fiscal, neutralitatea măsurilor fiscale în raport de diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin, respectiv justetea impunerii sau echitatea fiscală, care asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau de proprietățile acestuia.

Egalitatea în fața legii fiscal are la bază universalitatea participării la sarcinile fiscale, care este un principiu specific al politicii fiscale.

Potrivit dispozițiilor art. 56 alin. (1) din Constituție, toți cetățenii sunt obligați să contribuie la cheltuielile publice. Această obligație implică ideea de egalitate în fața legii

fiscale, fără niciun privilegiu sau discriminare.

Din reglementările constituționale rezultă că stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat intră în competența exclusivă a legiuitorului, acesta având dreptul exclusiv de a stabili cuantumul impozitelor și taxelor și a opta pentru acordarea unor excepții sau scutiri de la aceste obligații în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico – financiară a țării în perioadele respective.

Totodată, trebuie avut în vedere faptul că art. 139 alin. (2) din Constituție face referire la impozitele și taxele locale, prevăzând că acestea „se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și condițiile legii”. Prevederea constituțională stabilește în mod clar soluția aplicabilă impozitelor și taxelor locale și anume aplicarea conjugată a două principii constituționale – legalitatea impunerii și autonomia locală.

Astfel, prin lege sau act normativ având forța legii (deci inclusiv ordonanță de urgență), sunt reglementate limitele și condițiile în care pot fi stabilite impozitele și taxele locale de către autoritățile deliberative locale. Însă, așa cum a stabilit și prin practica judiciară a instanței de contencios constituțional, autoritățile administrației publice locale nu au totală independență în privința stabilirii impozitelor și taxelor locale, fiind aplicabile dispozițiile art. 139 alin. (2) din Constituție.

Această prevedere obligă legiuitorul să determine cota de impunere sau nivelul impozitului/taxei în interiorul unui interval situat între o valoare minimă și o valoare maximă sau până la o valoare maximă ce trebuie precizată de Codul fiscal, iar dreptul autorităților administrației publice locale de a stabili taxe și impozite trebuie să se exercite nu doar în condițiile legii, ci și în limitele legii. Așadar, norma constituțională impune în mod explicit legiuitorului primar să reglementeze limitele în care consiliile locale pot stabili impozitele și taxele locale.

Principiul autonomiei locale nu presupune totala independență și competența exclusivă ale autorităților publice din unitățile administrativ – teritoriale, ci acestea sunt obligate să se supună reglementărilor legale general valabile pe întreg teritoriul țării și dispozițiilor legale adoptate pentru protejarea intereselor naționale.

Ca atare, nu se poate susține că autoritățile administrației publice locale beneficiază de un drept primar de reglementare/legiferare, ci ele trebuie să se subsumeze cadrului legislativ adoptat la nivel național. În caz contrar, s-ar ajunge la o putere proprie de decizie de natură să afecteze unitatea și uniformitatea legislației pe tot cuprinsul teritoriului țării. Autonomia locală presupune gestionarea treburilor publice în cadrul predeterminat de legiuitor, care acordă o anumită marjă de apreciere autorităților locale. Aceasta poate varia, în funcție de domeniul vizat și de politica fiscală a statului.

Prin instituirea unor taxe și impozite sau majorarea celor existente nu are loc o încălcare a dreptului de proprietate sau a normelor privind traiul decent al cetățenilor, ci legiuitorul este îndrituit să instituie un ansamblu de măsuri prin care să asigure protejarea intereselor financiare a statului, precum și calitatea vieții cetățenilor, fiind de natură a da eficiență concretă altor dispoziții din Constituție.

Toate aceste considerente se regăsesc în jurisprudența Curții Constituționale, respectiv în Decizia nr. 481/2025, Decizia nr. 739/2025, Decizia nr. 900/2020, Decizia nr. 410/2020, Decizia nr. 430/2012, Decizia nr. 573/2010, Decizia nr. 154/2004.

De menționat este și faptul că legislația în vigoare nu impune realizarea unei analize de suportabilitate și impact asupra cetățenilor anterior adoptării de către consiliile locale a hotărârilor privind impozitele și taxele locale.

În ceea ce privește transparența decizională la adoptarea HCL nr. 403/2025 precizez

faptul că acest act administrativ a fost adoptat cu aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia „Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul reglementării unei situații urgente sau a uneia care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării și anterior expirării termenului prevăzut de respectivul alineat”.

Sub acest aspect trebuie ținut cont de faptul că Legea nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a fost publicată în Monitorul Oficial al României abia în data de 15.12.2025 (Monitorul Oficial al României, Parte I, nr. 1160/15.12.2025), OUG nr. 78/2025 privind modificarea Legii nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost publicată în Monitorul Oficial al României în data de 17/12.2025 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1172/17.12.2025), OUG nr. 89/2025 pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea unor acte normative a fost publicată în Monitorul Oficial al României în data de 24/12/2025 (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1203/24.12.2025), iar hotărârea privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026 trebuia adoptată până la data de 31 decembrie 2025 pentru a fi aplicabilă în anul 2026.

Pentru aceste considerente, în scopul evitării unei grave atingeri aduse interesului public prin neadoptarea de către Consiliul local al municipiului Alba Iulia, până cel mai târziu la data de 31 decembrie 2025, a hotărâri privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026 s-a scurtat perioada de transparență decizională stabilită de art. 7 (alin.2) din Legea nr. 52/2003.

De asemenea, la data de 19.12.2025 pe site-ul Primăriei municipiului Alba Iulia a fost postat Anunțul 154619/19.12.2025 privind elaborarea proiectului de hotărâre nr. 435/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026. Acest anunț împreună cu proiectul de act administrativ au fost afișate în data de 19.12.2025 la avizierul Primăriei municipiului Alba Iulia și la Direcția Venituri. A fost publicat anunțul și în mass – media locală (Alba Știri) – apariție în 19.12.2025.

În perioada 19.12.2025 – 24.12.2025, proiectul de hotărâre nr. 435/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026, a parcurs etapa de consultare a populației în conformitate cu prevederile art. 7 alin (13) din Legea nr. 52/2003.

Propunerile, sugestiile și opiniile cu valoare de recomandare, privind proiectul de act normativ supus procedurii de transparență decizională au putut fi depuse în scris, în perioada 19.12.2025 – 24.12.2025, specificându-se articolul sau articolele din proiect la care se referă, menționându-se data trimiterii și datele de contact ale expeditorului, la sediul Primăriei municipiului Alba Iulia de pe str. Calea Moșilor, nr. 5A, Camera 8 – Registratură, sau în format electronic pe adresele de e-mail taxe@apulm.ro, office@apulm.ro.

Nu au fost formulate în scris în perioada 19.12.2025 – 24.12.2015 propuneri, sugestii sau opinii din partea cetățenilor cu privire la proiectul de hotărâre în cauză.

În aceste condiții, proiectul de hotărâre privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul

2026 a fost introdus pe ordinea de zi a sesiunii de consiliu din data de 30.12.2025 în vederea adoptării acestuia.

Având în vedere toate aceste aspecte considerăm că evident faptul că procedura de transparență decizională reglementată de art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 a fost respectată.

În ceea ce privește solicitarea subsidiară a domnului Draschan Andrei Ioan de revocarea în parte a HCL nr. 403/2025 în sensul de a ajusta taxele și impozitele locale cu indicii de inflație corespunzător anului 2025 consider că aceasta este nelegală.

Hotărârea nr. 403/2025 a fost adoptată cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare și aplicabile la data de 1 ianuarie 2026. Dacă s-ar accepta cererea formulată de petent ar însemna adoptarea unui act administrativ în baza unor dispoziții legale abrogate, care nu mai sunt în vigoare, consecința fiind nelegalitatea actului administrativ cu toate repercusiunile care decurg din acest punct de vedere.

În temeiul dispozițiilor art. 136 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, îmi exprim inițiativa de promovarea a proiectului de hotărâre privind respingerea plângerii prealabile formulată de domnul Draschan Andrei Ioan referitoare la revocarea Hotărârii nr. 403/2025 privind aprobarea nivelurilor pentru valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe, taxe speciale și amenziile aplicabile în anul 2026 adoptată de Consiliul local al municipiului Alba Iulia.

**INIȚIATOR,
PRIMAR,
GABRIEL CODRU PLEȘA**